

ინსტიტუტის დირექტორი გ. ჯაიანი
2019 წლის „___“ _____

ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს სხდომაზე
განხილულია 2019 წლის „___“ _____

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
დამოუკიდებელი სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულის
ილია ვეკუას სახელობის გამოყენებითი მათემატიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის
სამეცნიერო სტრუქტურული ერთეულის

ალბათობის თეორიის და მათემატიკური სტატისტიკის განყოფილების

დებულება

პრეამბულა. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან 1966 წლიდან არსებულ გამოყენებითი მათემატიკის სამეცნიერო-კვლევით პრობლემურ ლაბორატორიაში იმთავითვე ფუნქციონირებდა ალბათობის თეორიისა და მათემატიკური სტატისტიკის განყოფილება. 1968 წელს ამ ლაბორატორიის ბაზაზე დაარსდა გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტი, რომელშიც კვლავ ფუნქციონირებდა ზემოთ დასახელებული განყოფილება 1973 წლამდე, როდესაც საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეკონომიკისა და სამართლის ინსტიტუტში ფუნქციონირება დაიწყო ეკონომიკურ - მათემატიკური კვლევისა და მათემატიკური სტატისტიკის სექტორმა, რომელშიც გადავიდა გამოყენებითი მათემატიკის მაშინ უკვე ილია ვეკუას სახელობის სამეცნიერო - კვლევითი ინსტიტუტის ალბათობის თეორიისა და მათემატიკური სტატისტიკის განყოფილების მთელი პერსონალი.

2016 წელს, ილია ვეკუას სახელობის გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტისათვის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დამოუკიდებელი სამეცნიერო - კვლევითი სტრუქტურული ერთეულის სტატუსის აღდგენის შემდეგ, ამ ინსტიტუტში აღდგენილ იქნა ალბათობის თეორიისა და მათემატიკური სტატისტიკის განყოფილებაც.

ალბათობის თეორიისა და მათემატიკური სტატისტიკის განყოფილების სამეცნიერო თემატიკის განვითარების ძირითადი მიმართულებებია:

- 1) დაკვირვებათა განაწილების კანონის ფუნქციონალური მახასიათებლების არაპარამეტრულ შეფასებათა თეორია, რაც, კერძოდ, გულისხმობს ალბათური განაწილების სიმკვრივის თანამედროვე არაპარამეტრულ გულოვან შეფასებათა თეორიას და რეგრესიის ფუნქციის არაპარამეტრულ შეფასებათა თეორიას (ამ თეორიას საფუძველი ჩაეყარა ერთდროულად (1964 წ.) საქართველოში და აშშ-ში);
- 2) ალბათური განაწილების უცნობი პარამეტრების სტატისტიკური შეფასებათა მეთოდები.
- 3) სტატისტიკური ჰიპოთეზათა შემოწმების მეთოდები;
- 4) სტოქასტურ დიფერენციალურ განტოლებათა თეორია (შემთხვევითი კოეფიციენტების მქონე დიფერენციალური განტოლებების ამოხსნათა შეფასების საკითხები, ზომათა

აბსოლუტურად უწყვეტობისა და ლოგარითმული წარმოებულის თვისებების საფუძვლზე).

- 5) მიღებული შედეგების კომპიუტერული (პროგრამული) რეალიზაცია და პრაქტიკული გამოყენება.

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები

1. სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (შემდგომში - „უნივერსიტეტი“) დამოუკიდებელი სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულის - ილია ვეკუას სახელობის გამოყენებითი მათემატიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის (შემდგომში - „ინსტიტუტი“) ალბათობის თეორიის და მათემატიკური სტატისტიკის განყოფილება (შემდგომში „განყოფილება“) არის ინსტიტუტის სამეცნიერო სტრუქტურული ერთეული.
2. განყოფილება თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს მოქმედი კანონმდებლობით, უნივერსიტეტის წესდებით, ინსტიტუტის დებულებით და წინამდებარე დებულებით.
3. განყოფილების ხელმძღვანელს და თანამშრომლებს შეიძლება ჰქონდეთ ინსტიტუტის დირექციასთან შეთანხმებული ფორმის ბლანკები პირადიმიმოწერისათვის.

მუხლი 2. განყოფილების დანიშნულება და ფუნქციები

1. განყოფილების დანიშნულებაა უნივერსიტეტში სამეცნიერო-კვლევითი და სასწავლო პროცესების ეფექტიანად წარმართვის, საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვისა და სამეცნიერო კადრების მომზადების საქმეში ხელშეწყობის მიზნით:
 - ა) ინსტიტუტისათვის საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს მიერ დამტკიცებული და სხვა სამთავრობო, საუწყებო თუ საინსტიტუტო პროგრამით გათვალისწინებული სამუშაოს შესრულება;
 - ბ) თანამშრომლობა, განყოფილების პროფილის ფარგლებში, უნივერსიტეტის არა მარტო ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების დარგებში, არამედ ჰუმანიტარულ, საზოგადოებრივ, ფსიქოლოგიურ, ეკონომიკურ, იურიდიულ, სამედიცინო მეცნიერებათა დარგებში მომუშავე პროფესორ- მასწავლებლებთან, მათ მიერ სამეცნიერო კვლევების ჩატარებისას მათემატიკური მეთოდებისა და კომპიუტერული ტექნოლოგიების გამოყენების საჭიროების მიხედვით;
 - გ) მონაწილეობა განყოფილებისათვის პროფილური საკონსულტაციო და საექსპერტო საქმიანობის განხორციელებაში გამოყენებითი მათემატიკის, მექანიკის და ინფორმატიკის დარგებში, აგრეთვე გამოყენებითი მიმართულების (მათ შორის საპროექტო და ტექნოლოგიური) სამუშაოების წარმოებაში სახელმწიფო ანკერძო სექტორის დაკვეთით;
 - დ) თანამშრომელთა ჩართვა, განყოფილების პროფილის ფარგლებში, სტუდენტთა საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო ნაშრომების შესრულებაში (ხელმძღვანელობა/კონსულტანტობა) ინსტიტუტის ბაზაზე;
 - ე) სტუდენტების ჩართვა განყოფილების მიერ მოპოვებულ სამეცნიერო საგრანტო პროექტებში;
 - ვ) საჭიროების შემთხვევაში, სტუდენტთა ლაბორატორიული სამუშაოების და სხვადასხვა სახის პრაქტიკის (საწარმოო, სასწავლო და სხვა) განყოფილების ბაზაზე ჩატარება;
2. განყოფილება უფლებამოსილია განყოფილების სამომავლო განვითარების მიზნით განახორციელოს ფუნდამენტური და გამოყენებითი ხასიათის საძიებო სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები მათემატიკის, მექანიკისა და ინფორმატიკის დარგებში.

მუხლი 3. განყოფილების პერსონალი

1. განყოფილების პერსონალი შედგება ხელმძღვანელის, ინსტიტუტისათვის დამტკიცებული სამტატო განრიგით გათვალისწინებული მთავარი მეცნიერი თანამშრომლის, უფროსი მეცნიერი თანამშრომლის, მეცნიერი თანამშრომლის თანამდებობებზე არჩეული სამეცნიერო პერსონალისაგან და, საჭიროების შემთხვევაში, სხვა პერსონალისაგან(პოსტდოქტორანტი, სპეციალისტი, ლაბორანტი და სხვა).
2. განყოფილების პერსონალი თანამდებობებს იკავებს უნივერსიტეტის წესდებით და ინსტიტუტის დებულებით განსაზღვრული წესების შესაბამისად.

მუხლი 4. განყოფილების ხელმძღვანელი

1. განყოფილებას მართავს განყოფილების ხელმძღვანელი, რომელიც:
 - ა) შეიმუშავებს განყოფილებაში განსახორციელებელი პერსპექტიული საქმიანობის სამუშაო გეგმებს და წარუდგენს სამეცნიერო საბჭოს დასამტკიცებლად;
 - ბ) საჭიროების შემთხვევაში, შეიმუშავებს განყოფილების თანამშრომელთა სამუშაოების აღწერილობების პროექტს და წარუდგენს დირექტორს დასამტკიცებლად;
 - გ) განყოფილების კომპეტენციის ფარგლებში ორგანიზებას უწევს სამეცნიერო-კვლევითი საგრანტო პროექტების შემუშავებას;
 - დ) შეიმუშავებს და განსახილავად წარუდგენს სამეცნიერო საბჭოს რეკომენდაციებს განყოფილების სამეცნიერო თანამდებობებზე კონკურსის ჩატარების წესისა და დამატებითი საკვალიფიკაციო პირობების შესახებ;
 - ე) საჭიროების შემთხვევაში დირექტორს წარუდგენს კანდიდატურებს განყოფილების არასაკონკურსო თანამდებობაზე დასანიშნად;
 - ვ) დირექტორის წინაშე აყენებს განყოფილების თანამშრომლის დისციპლინარული პასუხისმგებლობის, თანამდებობიდან განთავისუფლების ან წახალისების საკითხს;
 - ზ) შეიმუშავებს და დირექტორს წარუდგენს განყოფილების დაფინანსების პროექტს;
 - თ) წარუდგენს სამეცნიერო საბჭოს დასამტკიცებლად განყოფილების წლიურ სამეცნიერო ანგარიშს;
 - ი) პასუხისმგებელია განყოფილების დანიშნულებისა და ფუნქციების შესრულებაზე.

მუხლი 5. განყოფილების პერსონალის უფლება-მოვალეობები

1. განყოფილების პერსონალს უფლება აქვს:
 - ა) დამოუკიდებლად განახორციელოს სამეცნიერო კვლევა და შეუზღუდავად გამოაქვეყნოს კვლევის შედეგები, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მათი შეზღუდვა ხელშეკრულებით არის გათვალისწინებული ან ისინი შეიცავენ სახელმწიფო საიდუმლოებას;
 - ბ) დამოუკიდებლად განსაზღვროს სამეცნიერო კვლევის შინაარსი, კვლევის მეთოდები და საშუალებები;
 - გ) მონაწილეობა მიიღოს საგრანტო დაფინანსების მოპოვების მიზნით გამოცხადებულ კონკურსში, მიიღოს დაფინანსება, ისარგებლოს ინდივიდუალური საგრანტო დაფინანსებით, აგრეთვე, მიიღოს ანაზღაურება კანონმდებლობით ნებადართული სხვა საქმიანობის შედეგად ინსტიტუტის მიერ მიღებული შემოსავლებიდან;
 - დ) ისარგებლოს უნივერსიტეტის/ინსტიტუტის ბიბლიოთეკითა და სხვა ქონებით;
 - ე) განახორციელოს საქართველოს კანონმდებლობით, უნივერსიტეტის წესდებით, ინსტიტუტის დებულებით და წინამდებარე დებულებით მისთვის მინიჭებული სხვა უფლებამოსილება.
2. განყოფილების პერსონალი ვალდებულია:

- ა) დაიცვას ინსტიტუტის დებულებითა და უნივერსიტეტის შინაგანაწესით დადგენილი მოთხოვნები;
 - ბ) შეასრულოს შრომითი ხელშეკრულებით ნაკისრი მოვალეობები;
 - გ) გაუფრთხილდეს უნივერსიტეტის და ინსტიტუტის ქონებას;
 - დ) განყოფილების ხელმძღვანელს ყოველწლიურად წარუდგინოს შესრულებული სამუშაოს ანგარიში;
 - ე) შეასრულოს სამეცნიერო საბჭოს გადაწყვეტილებები;
 - ვ) წინამდებარე დებულებით გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელებისას გაითვალისწინოს ინსტიტუტის ინტერესები და რეგულარულად მიიღოს მონაწილეობა მიმდინარე ღონისძიებებში;
 - ზ) გაუფრთხილდეს უნივერსიტეტის და ინსტიტუტის სახელს, ხელი შეუწყოს მისი მიზნების განხორციელებას;
 - თ) ჩაერთოს თსუ სასწავლო პროცესში სხვადასხვა ფორმით (მაგალითად, შეთავსებით მუშაობით, საათობრივი ანაზღაურების წესით ლექცია-სემინარების ჩატარებით, სტუდენტთა ლაბორატორიული სამუშაოების, საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო ნაშრომების შესრულების ხელმძღვანელობით და სხვა).
3. განყოფილების პერსონალის შრომითი ხელშეკრულების ვადამდე შეწყვეტის საფუძველია მოქმედი კანონმდებლობით, უნივერსიტეტის სამართლებრივი აქტებით და ინსტიტუტის დებულებით გათვალისწინებული შემთხვევები.

მუხლი 6. განყოფილების ქონება და საფინანსო სამეურნეო საქმიანობა

- 1. განყოფილება განთავსებულია ინსტიტუტის შენობაში მისამართით ქ. თბილისი 0186, უნივერსიტეტის ქ. # 2.
- 2. განყოფილება სარგებლობს ინსტიტუტის მიერ განყოფილებისათვის გამოყოფილი სამეცნიერო და საქართველოს კანონმდებლობით ნებადართული სხვა საქმიანობისათვის აუცილებელი უძრავ-მოდრავი ქონებით და პასუხისმგებელია ამ ქონების მოვლა-პატრონობასა და ეფექტიანად (მიზნობრივად) გამოყენებაზე.
- 3. განყოფილების დაფინანსების წყარო შეიძლება იყოს:
 - ა) ინსტიტუტის ბიუჯეტი;
 - ბ) გრანტებით მიღებული შემოსავალი;
 - გ) ხელშეკრულების საფუძველზე შესრულებული სამუშაოდან მიღებული შემოსავალი;
 - დ) საქართველოს კანონმდებლობით ნებადართული დაფინანსების სხვა წყარო.
- 4. განყოფილების საქმიანობით მოზიდული სახსრები გამოიყენება უნივერსიტეტისა და ინსტიტუტის სამეცნიერო-კვლევითი პოტენციალის შემდგომი განვითარებისათვის ან/და პერსონალის შრომის ანაზღაურებისათვის.

მუხლი 7. განყოფილების ლიკვიდაცია

- 1. განყოფილების ლიკვიდაციის საფუძველი შეიძლება გახდეს:
 - ა) განყოფილების დებულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შეუსრულებლობა;
 - ბ) უნივერსიტეტის წესდებით, ინსტიტუტის დებულებით და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა შემთხვევა.

მუხლი 8. დასკვნითი დებულებები, განყოფილების დებულებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის წესი

- 1. განყოფილების დებულებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა ხდება საქართველოს კანონმდებლობით, უნივერსიტეტის წესდებითა და ინსტიტუტის დებულებით დადგენილი წესით.

2. წინამდებარე დებულება ძალაში შედის ინსტიტუტის დირექტორის მიერ მისი დამტკიცების დღიდან.